

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och
domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Remissyttrande

Rekrytering av framtidens domare (SOU 2017:85)

Helsingborgs tingsrätt har fått uppdraget att yttra sig över rubricerat betänkande och får härmed framföra följande.

Inledning

Domarrekruteringen har varit föremål för många utredningar genom åren. De förslag som lämnas i betänkandet kommer dessvärre inte att helt kunna lösa de svårigheter som finns med rekryteringen av domare. En djupare analys där även andra aspekter av betydelse för rekrytering av framtidens domare beaktades hade varit önskvärd. T.ex. borde frågan om varför inte fler assessorer söker ordinarie domartjänster ha utretts. Tingsrätten har dock förståelse för att tiden för utredningen varit knapp och att utredaren därför haft svårt att anlägga ett helhetsgrepp.

Adjungerat råd

Det nya sättet att domarmeritera sig genom anställning som adjungerat råd är enligt tingsrätten ett bra förslag. Det betvivlas dock att detta kommer att lösa problematiken med för få sökande till de ordinarie domaranställningarna. Tingsrätten ser en svårighet i att fylla de föreslagna 50 platserna. Intresset för denna typ av anställning har inte undersökts. Det är t.ex. ett stort steg för en advokat att söka en tjänst som adjungerat råd och därmed vara borta från sin verksamhet i ett år. Ett alternativ till förslaget, som kan bidra till att öka intresset för domaryrket, kan vara att utnyttja den befintliga möjligheten i 23 § Förordning (1996:381) med tingsrättsinstruktion att anlita exempelvis en advokat att vara tredje man i ett dispositiv tvistemål. För att denna möjlighet ska vara tillgänglig för fler skickliga jurister, och inte vara reserverat för personer med kunskaper om ett särskilt rättsområde, krävs emellertid en författningsändring.

Den särskilda domarutbildningen

Tingsrätten instämmer i utredarens bedömning om att antalet utbildningsplatser behöver utökas och att det finns kapacitet att utbilda fler

fiskaler. Utredaren föreslår att antalet jurister som ska utbildas till assessorer varje år bör ökas från cirka 120 till 170. Tingsrätten anser dock att det utifrån den analys som gjorts i utredningen är svårt att göra en bedömning av hur många platser utbildningen behöver utökas med.

Utredaren föreslår att de som antas till den särskilda domarutbildningen i samband med antagningen och anställningen som fiskal bör få besked om vid vilken domstol som underrättstjänstgöringen ska genomföras. Tingsrätten ser inte att detta skulle bidra till rekryteringen av ordinarie domare. Det finns snarare risk för att systemet skulle kunna medföra negativa inläsningseffekter.

Enhetligt rekryteringssystem till den särskilda domarutbildningen

Tingsrätten delar utredarens bedömning och förslag. Förslaget att underrätterna ska vara delaktiga i rekryteringsprocessen kan innebära större transparens och trovärdighet samt markera att rekryteringen görs i syfte att underlätta rekrytering av framtidens ordinarie domare där rådmän utgör en majoritet och inte i första hand till överrätterna. Urvalstester kan vara ett bra komplement till intervjuer. Likartad referenstagnation och/eller urvalstester skulle kunna bidra till att en ännu högre andel personer som efter avslutad domarutbildning söker ordinarie domartjänster antas till den särskilda domarutbildningen.

Fler möjligheter för assessorer att arbeta i underrätt

Tingsrätten ställer sig bakom utredarens förslag om att assessorer ska ha möjlighet att tjänstgöra i annat domstolsslag. Den administrativa ordningen framstår emellertid som onödigt komplicerad. I övrigt ser tingsrätten inte något behov av ytterligare utbildningstjänster. Möjligheten för assessorer att tjänstgöra i underrätt finns redan.

Budget för domarmeritering och domarutbildning

Tingsrätten tillstyrker förslaget om en gemensam budget eftersom det skulle innebära en ökad flexibilitet.

Lagreglering av domarmakten

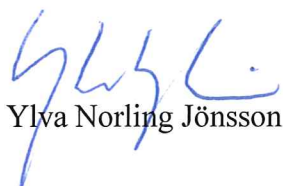
Tingsrätten delar utredarens uppfattning om att det behövs en lagreglering av domarmakten. I utredningen En reformerad domstolslagstiftning (SOU 2011:42) kom utredaren dock fram till att domarbehörigheten ligger inom det obligatoriska lagområdet. Det kan därför ifrågasättas om en allmän delegationsbestämmelse av sådant slag som föreslås är tillräcklig.

Offentligheten i rekryteringsförfarandet

Tingsrätten delar utredarens uppfattning om att utgångspunkten för rekryteringsförfarandet ska vara offentlighet. Tingsrätten ställer sig frågande till om den av utredaren föreslagna sekretessregleringen skulle få den effekt som utredaren avser, dvs. att en betydande del av de jurister som i dag avstår från att söka ordinarie domaranställning med hänvisning till offentligheten kommer att bli intresserade av att söka.

I yttrandet har lagmannen Ylva Norling Jönsson (ordförande), chefsrådmännen Stefan Reimer, Margita Åhsberg och Nicklas Söderberg samt tingsfiskalerna Cecilia Ivarsson (referent och föredragande) och Linnea Kleiby (referent och föredragande) deltagit.

Ylva Norling Jönsson

Cecilia Ivarsson

Linnea Kleiby